

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V sredo 13. Velkiserpana. 1845.

List 33.

Tolazba.

Zagrinja sneg goló stoječe
V omrazu zimskimu drevó,
In starčík, glej! pred njim trepeče,
Mu beli krije las glavó.

„Zelenih spet perés števila,
Ki hude zime rop so b'le,
Ko-verne k nam se spomlad mila,
Dobóš, te cvétke zveselé;“

„In zopet tíčice vesele
Bojo obiskale te spomlád,
In v tvojih veje zavetju péle;
Dozoril vnóvič bo tvoj sad;“ —

„Al kar je vzéla men' krivica
Življenja zima — hudi čas! —
Goreče okó, cveteče lica,
Moj gosti nekđaj, čérni las;“

„Mladenča zlatih sanj radosti,
Perjateljstva nedolžni slad,
Vesele jasne dni mladosti —
Oh! teh ne da nam spet spomlad!“

Takó v britkosti vstríc drevesa
Zdihuje starčík, in solzé
Se v sneg cedé mu iz očesa,
Mu poka od žalosti sercé.

Glej — tú se sivčíku dozdeva,
De prot' nebesam mu drevó
Pogled povzdigniti veléva,
Na kviško oberne zdej okó:

„Bod' potolažen, tèrpi!“ v zraki
Per zvezdi zvezda mu velí,
„En časek še — in nad oblaki
Spomlad ti večnosti sledí!“
O.

Kakó bi se več turšice ali koruze pridelovalo?

(Nadalje.)

Pridni kmetovavci, ki se z pridelovanjem turšice pečajo, dobro vedó, kakó se mora z turšico ravnati, pa jim vendar bomo neprenehama resnico terdili, de turšico zgol na rokah obdelovati, ako ni pridelek práv bogat, potroškov obdelovanja ne povérne; zató hočemo ob kratkim in razložno povedati od pglavitniga orodja in tistih del, kterih je pri sejanju in obdelovanju potreba, in ponoviti še od pripravne zemlje in krajev, kteri turšici nar bolj teknejo, de se bojo vedili tisti kmetovavci po pravim ravnati, ki se mislijo turščniga pridelovanja na novo poprijeti, in de bi se po našim svetovanju pridelovanje turšice po deželi bolj rarisirjevalo.

Za turšico pleti in osipati jo, je osipavno drevó nar bolj koristno. Osipavno drevó je po šegi kraja in po plemenu turšice razne postave; kjer je turšica velikiga plemena, mora tudi drevó takó napravljeno biti, de se po potrebi na globóko in na široko vrvnati ali premikovati da. Kjer je turšica na ploh ali na ljučaj sejana, se mora, kadar je po pédi visóka, dvakrat opléti, 14 dni potem pa enkrat osuti; kjer je v verste sejana, se od 14 do 14 dni z drevesam po dvakrat obórje (opléve), takó tudi po dvakrat osúje, kadar do dveh ali treh pedí doraste. To se vé, de je treba

za drevesam z kopálam ali z matíko popravljati. Predenj turšica cveté, ali pa kadar je že odcvetela, se morajo stranski odrastki, ki jih turščino stéblo na močni zemlji poganja, potergati; koristno je, če se na vsakim stebalu le po dva, k večimu trije močnejši stérži pusté, slabi ali pankerti pa potérgajo. Po odcvetenju, ali kader se je zernje zapolnilo, je práv, turščinim stebлам verhe porézati; ti dajo dobro pičo; vari se pa ob času cvetenja po turščini njivi coklati, to ji škodje.

Gotovo je, de turšica gorkoto ljubi, de tam, kjer vinska terta rodí, tudi turšica nar raji raste; vetrovni kraji niso pridni za turščino pridelovanje. Razun vlažne ilovce se ji vsaka zemlja prileže; práv dobro ji služi debela, móčna in perhka zemlja; tudi na pešeni zemlji rada raste, ako ni preplitva. Turšica dobro donese za vsaktérim sadam; kjer zgođej dozori, je koristno ozimino pšenico za njo (na turšičišu) sejati; tudi jarina: oves in ječmen na turšičišu dobro donese.

(Dalje sledí.)

Rudnina na Koróškim, Krajnskim in Primorskim v létu 1844.

V Koróških rudnikih so mnogoverstne rudnine v letu 1844 pridelali, namreč: 31 centov živiga srebrá, katero je 8 tavžent gold. verglo; 57 tavžent centov svinca, kteri je 700 tavžent